

Številka: Dts 4/15-23

Datum: 25. 5. 2016

Komisija za etiko in integriteto je na seji dne 25. 5. 2016 sprejela naslednja

PRIPOROČILA

glede nasprotja interesov za državne tožilce glede ravnanj, ki se za njih pričakujejo zunaj državnega tožilstva in za primere, ko državni tožilci odidejo v zasebni sektor

1. državnim tožilcem se zaradi zagotavljanja videza nepristranskosti priporoča, da kot pooblaščenca ne zastopajo interesov drugih oseb, ne glede na sorodstvo in poznanstvo, razen oseb, ki so jih dolžni preživljati ali so njihovi skrbniki ali zakoniti zastopniki;
2. državnim tožilcem se priporoča, da upoštevajo, kako javnost doživlja okoliščine, ki bi lahko vzbujale dvom v njihovo objektivno nepristranskost in se jim priporoča, da naj bodo tako med delovnim časom kot tudi izven njega pozorni na morebitne moralno-etične dileme, ki v javnosti zbujejo ali bi lahko vzbujale dvom v njihovo nepristranskost/objektivnost (brezplačne storitve, brezplačne vstopnice, ekskluzivni popusti, storitev brez računa ipd.);
3. državnim tožilcem se priporoča, da vse moralno-etične dileme, ki se lahko pojavijo v službi ali izven nje, razrešujejo v prid nepristranskosti/objektivnosti svojega ravnanja;
4. državnim tožilcem se priporoča, da naj bodo pozorni na morebitne pritiske/grožnje s strani obravnavanih oseb ali z njimi povezanih oseb, vključno s pritiski oseb, ki podpirajo določeno politično opcijo/novinarjev; v takih primerih naj pisno obvestijo vodjo državnega tožilstva;
5. državnim tožilcem se priporoča, da naj bodo pozorni na izkazan večji interes odvetnikov za komunikacijo z namenom pridobitve informacij o postopku zaradi izboljšanja položaja njegove stranke, ki niso vezana na pogajanja o priznanju krivde;
6. državnim tožilcem se priporoča, da naj bodo znotraj organizacije državnega tožilstva posebej pozorni pri postopkih, ki bi lahko vzbujali dvom v njihovo objektivnost in nepristranskost oziroma bi utegnili dopuščati vpliv zasebnih interesov posameznikov, ki v tem postopku sodelujejo;
7. državnim tožilcem se priporoča, da v primeru dodelitve zadeve, v kateri ocenijo, da bi zaradi poznanstva s stranko (sosed, nekdanji sošolec, nekdanji sodelavec ipd.) lahko nastal dvom o njegovi nepristranskosti, o tem pisno obvestijo vodjo;
8. državnim tožilcem se priporoča, da javno ne izražajo podpore kandidatom za politično funkcijo;

9. državnim tožilcem se priporoča zadržanost pri uporabi družbenih omrežij, tako da bo spoštovan ugled državnožilske funkcije in da ne bo dvoma glede njihove nepristranskosti;
10. državnim tožilcem se priporoča zadržanost v javnem izražanju njihovih mnenj o nepravnomočno razsojenih zadevah;
11. državnim tožilcem se priporoča zadržanost pri izražanju njihovih mnenj v službi in zunaj nje, da se varuje njihov ugled in ugled državnega tožilstva kot celote;
12. državnim tožilcem se, glede na to, da se od njih pričakuje visoka stopnja etičnosti in integritete, priporoča, da tako med delovnim časom kot tudi v prostem času izkazujejo visoko stopnjo integritete/etičnosti/morale;
13. državnim tožilcem se priporoča, da naj bodo pozorni na objave njihovih izjav v medijih ter da naj v primeru, da njihova izjava ni bila korektno predstavljena, o tem pisno obvestijo vodjo;
14. državnim tožilcem se priporoča, da naj bodo pozorni na morebitna opozorila drugih oseb o moralni/etični spornosti situacije, povezane z njimi ter se jim priporoča kritična presoja le te;
15. državnim tožilcem, ki nameravajo zapustiti državno tožilstvo, se priporoča, da po odhodu iz državnega tožilstva pri svojem nadaljnjem delu ne izkoriščajo notranjih informacij in poznanstev;
16. državnim tožilcem se priporoča, da so v stikih z nekdanjimi državnimi tožilci, pooblaščenci in zagovorniki pozorni, da jim ne bi sporočali notranjih informacij, do katerih le ti niso upravičeni;
17. državnim tožilcem se priporoča, da v primeru povabila, da aktivno sodelujejo v sklopu izobraževanja, ki ga organizira zasebni ponudnik, presodijo, kakšno je izobraževanje, kdo je organizator, ali je sodelovanje plačano ali pa gre za *pro bono* sodelovanje ter ali bi le to prineslo korist tožilski organizaciji kot celoti in da ocenijo nivo tveganja glede videza nepristranskosti ter naj o tem pisno obvestijo vodjo;
18. državnim tožilcem se priporoča, da o sprejemu dela, ki ga nameravajo opravljati poleg državnožilske funkcije, zaradi morebitne nezdružljivosti s funkcijo državnega tožilca, predhodno pisno obvestijo vodjo državnega tožilstva (npr. tolmačenje, publicistično delo, prostovoljno delo v kulturnih in športnih društvih ter zvezah ipd.);

Obrazložitev:

Komisija za etiko in integriteto je pripravila predmetna priporočila glede nasprotja interesov za državne tožilce glede ravnanj, ki se za njih pričakujejo zunaj državnega tožilstva in za primere, ko državni tožilci odidejo v zasebni sektor glede na priporočila GRECA ter glede na

veljavni Kodeks državnotožilske etike, ki ga je sprejel Državnotožilski svet dne 22. 9. 2015. V predmetnih priporočilih je izraženo, kakšno ravnanje se priporoča državnim tožilcem v službi in izven nje, da ohranijo visoko stopnjo integritete, etičnosti in morale. S predmetnimi priporočili se državnim tožilcem priporoča, da se izogibajo situacijam, ki bi utegnile vzbujati dvom v njihovo nepristranskost in objektivnost tako v službi kot zunaj nje, ter se jim priporoča, da so pozorni, da pri postopkih, ki bi utegnili zbuditi dvom v njihovo objektivnost in nepristranskost (tako državnega tožilca samega kakor tudi državnotožilske organizacije) vedno ravnajo v skladu s Kodeksom državnotožilske etike in v skladu s predmetnimi priporočili. Ta priporočila govorijo tudi o ravnanju državnih tožilcev, ko le ti odidejo v zasebni sektor. Tega sicer ni mogoče sankcionirati, saj gre za nekdanjega državnega tožilca, vendar gre tudi za ozaveščanje državnih tožilcev, kaj se od njih pričakuje, ko enkrat odidejo (moralna zaveza). To predstavlja nek zadržek tako na strani tistega, ki bi želel poznanstva izkoristiti, kot tudi na drugi strani aktivnega državnega tožilca, ki se zaveda, da takšno ravnanje ni primerno in da se mu mora izogniti. Priporočila dajejo tudi določene usmeritve državnim tožilcem, kako naj ravnajo v primerih, ko jim je dodeljena zadeva, v kateri sicer niso podani zakonski razlogi za izločitev, so pa državnemu tožilcu poznane stranke.

Predmetna priporočila so namenjena dvigu ugleda državnotožilske funkcije navzven, razrešujejo pa tudi določene dileme, ki so vezane na notranjo organizacijo.